

Cum să realizăm orașul inteligent?

Andreea Enciu

Introducere

Deși sună oarecum pompos, orașul inteligent poate fi elementul de care societatea noastră are nevoie. Modul în care privim acest „proiect” va influența gradul de implicare a cetățenilor, dar și rezultatul final. Cu cât suntem mai sceptici, cu atât nu vom putea schimba nimic din ceea ce ni se pare defectuos într-o comunitate.

În lucrarea de față, doresc să pun accentul pe următoarele elemente: educația IT pentru funcționari, e-government, sociologia urbană, economia orașelor, dar și elementele care se subordonează acestora. Pentru mine, o tânără de 21 de ani, orașul inteligent se bazează pe o bună organizare, un mediu prielnic atât pentru cetățeni, cât și pentru conducătorii societății, o dezvoltare atât la nivel politic, dar și educațional, și o relație cât mai strânsă între aceste două segmente.

După cum menționam anterior, orașul inteligent nu se poate baza doar pe un singur pilon. Spre exemplu, educația IT pentru funcționari nu se poate realiza fără a avea o economie care să sprijine astfel de programe și care să susțină evoluția cetățenilor. Astfel, putem observa cu ușurință că aceste domenii principale sunt conectate între ele și că toți acești patru piloni pot conduce la construirea orașului inteligent mult dorit.

În prima parte, care vizează educația IT pentru funcționari, voi explica ce înțeleg prin acest termen și ce scopuri are această ramură a orașului. A doua secțiune are la bază e-government și elementele care alcătuiesc această caracteristică de bază a proiectului. A treia secțiune se va axa pe sociologia urbană, iar ultima parte, pe economia orașelor. Prin această structură simplă doresc să mă fac cât mai bine înțeleasă și să evidențiez punctele forte ale unui astfel de oraș.

Așadar, fără alte cuvinte, un astfel de oraș se bazează, din punctul meu de vedere, pe elementele mai sus amintite. Odată explicate, sper ca ideea mea să fie mai repede înțeleasă și, de ce nu, să ofer modelul unui oraș inteligent perfect!

1. Educația IT pentru funcționari – mit sau adevăr?

Fără doar și poate, societățile din zilele noastre pun foarte mare accent pe o cât mai bună pregătire a angajaților, care să conducă la o eficiență sporită a firmelor și întreprinderilor în cadrul cărora aceștia profesează. În momentul de față, un individ care dorește să ocupe un loc de muncă cât mai bun (din toate punctele de vedere) va trebui să se pregătească personal, făcând anumite studii pe domeniile în care dorește să activeze.

Din perspectiva mea, în cadrul orașului inteligent, funcționarii se vor pregăti și forma prin intermediul unor programe speciale. Educația IT pentru această clasă va conduce automat către rezultate mult mai bune, ajutând la dezvoltarea economiei. Aceste programe vor veni în ajutorul funcționarilor care pot studia și pot progresa la nivel profesional, dar și în ajutorul angajatorului, deoarece va avea angajați mult mai capabili și mai eficienți la locul de muncă.

Însă toate aceste programe, care au ca rol instruirea funcționarilor, se vor realiza în mare parte din banii publici. De aici rezultă faptul că aceea comunitate ar trebui să aibă la bază o economie puternică, una care să fie capabilă să susțină toate aceste nevoi ale comunității. Chiar dacă aceste programe ar conduce la dezvoltarea ei, comunitatea ar trebui să se poată baza pe ea și în cazul unui eșec.

Dezavantajele unor astfel de programe pot porni de la premisa următoare. Odată cu evoluția și dezvoltarea într-un domeniu, vor veni și promovările, măririle de salariu și alte beneficii. În acest caz, vor exista foarte mulți funcționari, unii mai puțini buni decât alții, care ar lua parte la astfel de programe, doar pentru avantajul material și fără interesul de a se pregăti în domeniul respectiv. De aici putem observa că există riscul să se investească bani în oameni neinteresați de partea educațională a acestor programe și vor urmări propriul interes.

Trecând peste aceste dezavantaje, educația IT pentru funcționari are un rol central în cadrul orașului inteligent. Deoarece e-government-ul este un pilon de bază al orașului inteligent, educația IT va fi cea care-i va ajuta pe cetățeni să înțeleagă ce este benefic pentru comunitate, cum trebuie să ia deciziile și necesitatea implicării lor în viața politică.

„O administrație modernă și eficientă trebuie să se sprijine, fără îndoială, pe o resursă umană de calitate, pe un corp profesionist de funcționari publici, capabili să ridice nivelul de performanță instituțională și să satisfacă pe deplin interesele cetățenilor.”¹ După cum putem observa, scopul unei administrații moderne este de a fi eficientă și de a veni în ajutorul cetățenilor. Prin intermediul acestor programe propuse de orașul inteligent, acest scop ar fi mult mai ușor de atins, funcționarii publici devenind experți în domeniul în care profesează. Deși aceste programe pot părea un moft al societății, cheia succesului acestora este răbdarea. De ce spun acest lucru? Pentru că rezultatele nu vor fi unele imediate, va fi nevoie de timp și

¹ <http://www.anfp.gov.ro>, accesat în data de 12 noiembrie 2013.

investiții pentru ca aceste programe să demonstreze că sunt utile unei societăți care se îndreaptă spre modernizare.

În încheiere, vreau să accentuez ideea că orice comunitate (indiferent dacă este un oraș inteligent sau o societate din zilele noastre) are nevoie de oameni pregătiți în fiecare domeniu de activitate. Nu poți realiza lucruri mărețe cu persoane care nu au de-a face cu domeniul în care lucrează, sau care își urmăresc propriul interes. Pentru a lucra în administrația publică nu trebuie să fii o persoană egoistă și să pui binele comunității înaintea ta.

Sper că am fost destul de explicită și că punctul meu de vedere a fost bine înțeles. Nu consider că aceste programe sunt un mof pentru societate și că prin intermediul lor se aruncă banii comunității pe fereastră, ci sunt programe care încurajează avansarea în domeniile care au de-a face cel mai mult cu cetățenii.

2. Avem nevoie de e-government?

Tema dezbătută mai sus, în primul capitol, are foarte mare legătură cu ceea ce vom analiza în capitolul de față. E-government-ul, după cum vă puteți da seama, implică într-o oarecare măsură cetățenii în luarea deciziilor sau, mai bine spus, acest pilon își propune ca cetățenii să fie mult mai bine informați cu privire la viața politică a societății din care fac parte.

E-government înseamnă, de asemenea, eliminarea barierelor administrative birocratice și facilitarea accesului la informațiile și serviciile publice.² Într-un oraș inteligent, astfel de modalități care să implice cât mai mult cetățenii sunt mult mai mult decât benefice, sunt chiar necesare. În zilele noastre, faptul că cetățenii nu cunosc viața politică a societății din care fac parte (atât din dezinteres, cât și din lipsă de informații), a condus la multe divergențe în rândul acestora.

În primul rând, după cum am explicat și mai sus, educația IT are un rol central în toată structura orașului inteligent. Astfel, pentru a „experimenta” o astfel de „guvernare on-line”, trebuie să deții cunoștințe în domeniul IT, iar astfel accesul la informație va fi mult mai facilitat. Educația politică este baza unei comunități care se respectă.

Prin intermediul e-government-ului, cetățenii vor primi informații cu privire la deciziile care trebuie luate, la modul în care sunt conduși, vor fi tot timpul în temă cu noutățile care îi privesc și se pot implica mult mai ușor în viața politică, iar astfel, prin nivelul de implicare a oamenilor, se vor ilustra și schimbările în modul de trai al acestora. Nimeni nu cunoaște mai bine nevoile unor cetățeni, decât ei înșiși. Prin intermediul e-government-ului, toate problemele cotidiene vor fi scoase la lumină și se vor căuta soluții pentru ca totul să revină la normal. Cu cât indivizii sunt mai implicați și au habar de ceea ce se întâmplă în jurul lor, cu

² <http://www.e-guvernare.ro>, accesat în data de 13 noiembrie 2013

atât mai ușor vor fi produse schimbările de care au nevoie atât ei, cât și societatea ca întreg.

Așadar, consider că un oraș inteligent ar trebui să încurajeze cetățenii la astfel de implicare, pentru că, de multe ori, indivizii care trăiesc în interiorul comunității au soluțiile problemelor. Ei simt pe pielea lor ce înseamnă o politică sau o decizie prost aplicată, iar dacă aceștia sunt implicați, vor putea gestiona mult mai ușor și mai eficient problemele cotidiene.

Așadar, fără a sta prea mult pe gânduri, în viziunea mea, un oraș inteligent trebuie să includă în structura sa e-government, pentru o bună funcționare și cooperare între cetățeni!

3. Sociologia urbană...

...se numără, de asemenea, printre caracteristicile de bază ale unui oraș inteligent, pentru că, fără studiul vieții sociale, toate caracteristicile prezentate mai sus sunt imposibil de aplicat. Este esențial să cunoaștem societatea și mai ales viața socială a mediului în care trăim, mai ales în cazul în care dorim să-l conducem spre dezvoltare. Interacțiunile dintre indivizi spun multe cu privire la mediul în care aceștia au evoluat, iar sociologia urbană are ca scop evaluarea interacțiunilor dintre aceștia, mai ales în zonele metropolitane, cu o populație mare, dar și cu o viață socială pe măsură.

Bazele unui oraș inteligent pot fi puse în momentul în care ajungem la o cunoaștere a indivizilor care îl alcătuiesc, atunci când le cunoaștem problemele cu care se confruntă și nemulțumirile, modul în care aceștia reacționează la schimbări. Sunt multe elemente care trebuie analizate înainte de a începe instituirea și construirea unui oraș inteligent, iar, după cum știm, oamenii își schimbă părerile, opiniile și credințele de pe o zi pe alta. Atunci când studiem o comunitate, trebuie să ținem seama de caracteristicile de bază, de valorile lor esențiale, pentru a ajunge la rezultatul dorit.

Construirea unui oraș inteligent este dificilă, dar nu imposibilă. Dacă cetățenii sunt deschiși către schimbare și se pot adapta ușor oricărei situații, atunci putem spune că un prim pas a fost făcut. De asemenea, contează și gradul de implicare a acestora în procesul de realizare a acestui oraș.

Sociologia urbană este foarte complexă, având câteva caracteristici de bază precum: zonele rurale, familia, gospodăriile, clanurile, relațiile sociale și tipurile lor, caracteristici sociale, clase sociale, spațiul, comunitățile urbane, spațiul fizic, spațiul personal, spațiul extrapersonal, spațiul economic, populația, cultura, valorile etc.³ După cum puteți observa, toate aceste caracteristici au strânsă

³ <http://urbansociologylectures.blogspot.ro/2010/01/concepts-and-terminology-of-urban.html>, accesat în data de 14 noiembrie 2013

legătură cu interacțiunile dintre oameni, punându-se foarte mare accent pe modul în care aceștia socializează, dar și pe legăturile dintre ei.

Toată această arie vastă pe care o cuprinde sociologia urbană are ca scop doar un singur lucru, și anume, să studieze relația dintre indivizi și să analizeze modul în care aceștia interacționează. Așadar, reușita unui astfel de oraș depinde foarte mult de cei care locuiesc în el.

Pentru mine, spre exemplu, o categorie importantă în contituirea orașului inteligent o reprezintă tinerii. Inițiativa ar trebui să le aparțină, ei fiind viitorul unei țări, fiind tot timpul la curent cu ceea ce se întâmplă în viața cotidiană, deschiși spre noutate, adaptându-se ușor la toate cerințele societății. Tinerii sunt speranța oricărei societăți, indiferent de gradul ei de dezvoltare. Cu cât populația tânără este mai implicată, cu atât societatea va fi mai dezvoltată și mai adaptată la problemele pe care comunitățile le întâmpină în viața de zi cu zi.

Sociologia urbană reprezintă o ramură importantă a unui oraș inteligent. Fără un studiu al interacțiunilor dintre indivizi și fără a fi la curent cu problemele acestora, dar și ale societății, este imposibil de realizat o schimbare în bine a comunității. Cu cât studiem mai amănunțit relațiile dintre membrii comunității, cu atât știm mult mai bine ce schimbări să facem în interiorul comunității.

4. Oraș inteligent-economie inteligentă

Până în momentul de față, am discutat despre elementele tehnice ale unui oraș inteligent. Toate acestea pot fi puse în practică doar prin intermediul unei economii puternice, pe care un astfel de oraș s-ar baza.

Toate programele pentru funcționari, toate studiile aplicate pe populație vor fi realizate cu bani, care pot fi retrași din economia comunității. În primul rând, economia unei societăți, în general, este instrumentul prin care se pot realiza schimbările de care o societate are nevoie. În al doilea rând, pentru a ajunge la o economie puternică, este nevoie de implicarea cetățenilor și investiția acestora în mediul din care fac parte.

O comunitate puternică este reprezentată de membrii săi și de relațiile care stau la baza acesteia. Odată cu aceste caracteristici, va apărea o economie consolidată, puternică și inteligentă, demnă de un oraș inteligent. Cu toate acestea, accesul la partea economică ar trebui să fie restrâns și să se facă, mai ales, cu grijă. Odată risipiți banii publici, cu greu o societate și-ar reveni din criza în care ar intra.

Orașul inteligent trebuie să bifeze toate caracteristicile de mai sus, dar lucrul acesta se poate realiza doar prin intermediul unei economii puternice, care ar putea susține statul și în cazul unor evenimente neplăcute. Spre exemplu, în cazul în care punerea în aplicare a orașului inteligent eșuează, economia ar trebui să fie

capabilă să scoată societatea din impas, iar banii care s-au investit să nu reprezinte un impediment în reconstrucția societății.

Așadar, economia unei comunități care dorește să evolueze până la stadiul de creare a unui oraș inteligent, trebuie să fie stabilă înainte ca orașul inteligent să apară. Ceea ce este și mai important este modul în care banii publici sunt gestionați. Este esențial într-un astfel de oraș să investim în oameni și în formarea lor, pentru că doar așa putem construi societatea pe care ne-o dorim. Așa cum am menționat și mai sus, tinerii reprezintă categoria cea mai potrivită și cea mai adaptabilă la schimbări.

Toate programele și investițiile pe care orașul inteligent le presupune sunt susținute de o economie puternică. De aici rezultă că această ramură a societății trebuie să fie luată în serios și sprijinită prin implicarea indivizilor care trăiesc în interiorul acestor comunități.

5. Așadar și prin urmare...

...orașul inteligent nu este o misiune imposibilă! Depinde foarte mult de modul în care privim lucrurile și cât de implicați suntem în schimbare! Am pus accentul în lucrare pe cațiva termeni-cheie: implicare, tineri, dezvoltare. Toți acești termeni au o strânsă legătură, jucând un rol important în structura orașului inteligent.

Ca și mine, există tineri dornici de schimbare, care sunt conștienți că societatea poate mult mai mult de atât. Recomand tuturor să nu se mulțumească cu puțin, există oameni cu potențial în țara noastră care ar putea realiza nu numai un oraș inteligent, ci o ȚARĂ INTELIGENTĂ, care să-i încurajeze pe mai departe și care să dezvolte un mediu prielnic dezvoltării și evoluției!

Bibliografie

<http://ec.europa.eu/digital-agenda/life-and-work/public-services>
<http://www.w3.org/egov/>
<http://www.oecd.org/gov/public-innovation/>
<http://www.anfp.gov.ro>
<http://www.anfp.gov.ro>
<http://www.e-guvernare.ro>
<http://urbansociologylectures.blogspot.ro/2010/01/concepts-and-terminology-of-urban.htm>